

Актуальним залишається приведення методологічного обчислення суми державного боргу до міжнародних стандартів, визначення меж залучення зовнішніх та внутрішніх кредитів та вдосконалення механізму функціонування державної позики з метою недопущення зниження боргової безпеки України.

Література

1. Іваненко Ю.В. До питання розкриття інформації про державний борг / Ю.В. Іваненко, А.В. Мамишев // Вісник НБУ. – березень 2007 р.
2. Козюк В.В // "Державний борг в умовах ринкової трансформаційної економіки України": монографія. – Тернопіль: Вид-во "Карт-бланш", 2002. – 238 с.
3. Василик О. Д. Теорія фінансів: підручник – К.: Вид-во "Ніс – 2000". – 123 с.
4. Розпорядження КМУ від 25 березня 2009 р. № 316-р.
5. Газета "Зірка 4" від 23.09.08 р. № 77.
6. Джерело ВО "Свобода" від 01.11.2008 р.
7. Гаєць В. "Макроекономічна оцінка грошово-кредитної та валютно-курсової політики України до і під час фінансової кризи".
8. Опарін В.М. Фінанси. – К., 1999. – 164 с.
9. Афанасьєв В.П. Форми та види кредиту. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.library.if.ua>.
10. Вісник центру: Інформаційний бюлетень Міжнародного центру перспективних досліджень, 13(447).

УДК 331.556.4

Аспір. Р.Р. Рісна – Інститут регіональних досліджень
НАН України

ТРУДОВА РЕЕМІГРАЦІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Розглянуто роль трудової рееміграції в розвитку регіону, вплив світової економічної кризи на міграційні потоки. Проаналізовано дані Львівського обласного центру зайнятості щодо незайнятого населення області та галузевої динаміки вакансій. Наведено пропозиції щодо державного регулювання трудової міграції.

Ключові слова: трудова рееміграція, державна політика сприяння рееміграції, світова економічна криза.

Post-graduate R.R. Risna – Institute of Regional Researches NAS of Ukraine

Labour reemigration and it's role in social-economic development of region

The main issue of the article is the role of labour reemigration in development of region and influence of world economic crisis on migratory streams. The article investigates information of the Lviv regional employment center about unemployed persons and dynamics of vacancies. The author represents propositions state regulation of labour migration.

Keywords: labour reemigration; state regulation of reemigration; world economic crisis.

В умовах поглиблення світової демографічної кризи міграційні процеси дедалі частіше стають чинниками соціально-економічного розвитку окремих держав і регіонів.

Міграція пов'язана з багатьма демографічними та соціально-економічними явищами. Це спричинено тим, що змінюється чисельність та старіння населення, відбувається послаблення та розрив сімейних зв'язків, погіршення стану здоров'я трудових мігрантів, адже мігранти виконують зазвичай низькокваліфіковану роботу, яка в місцевого населення попитом не користується.

Водночас мігранти відсилають на батьківщину кошти, що стають джерелом економічного розвитку регіону. Так, у 2008 р. емігранти з усього світу перерахували додому 305 млрд доларів США. За оцінками Світового банку, у 2009 р. обсяг грошових переказів може скоротитися на 0,9-6,0 % через світову економічну кризу [1].

Отже, трудова міграція є важливим чинником розвитку ринку праці та джерелом валютних надходжень. За розрахунками відділу міграційних досліджень Інституту демографії і соціальних досліджень НАН України, наявність трудових поїздок за кордон знижує кількість безробітних по Україні у 2,6 раз, а щорічний обсяг заробітків трудових мігрантів становить 4,7-7,6 млрд доларів США [2].

Міграційні процеси відіграють важливу роль у сучасному розвитку України. За роки її перебування в статусі незалежної держави характер, склад, спрямованість як внутрішніх, так зовнішніх міграційних потоків зазнали відчутних змін. На міграційну активність безпосередньо чи опосередковано впливають демократизація суспільного життя, трансформація суспільно-економічних відносин, спрощеність процедури виїзду за кордон, рівень життя населення [3].

Сьогодні на порядок денний ставлять питання трудової реєміграції – повернення трудових мігрантів до України. Адже в умовах світової економічної кризи падіння виробництва та закриття підприємств загострили конкуренцію за вакансії між мігрантами й місцевим населенням. Деякі держави, зокрема Великобританія, США, Чехія, Франція, Італія, Іспанія посилюють міграційні правила й умови в'їзду, запроваджують програми примусового повернення мігрантів.

За даними Держкомстату, протягом останніх трьох років за кордоном працювали близько 1,5 млн українців, проте Світовий банк вказує іншу цифру – 6 млн осіб. Державна міграційна політика повинна сприяти поверненню населення до України та розширення можливостей працевлаштування на внутрішньому ринку праці.

Проаналізуємо стан ринку праці у Львівській області (за статистичними даними Львівського обласного центру зайнятості). Як бачимо (рис. 1), чисельність незайнятого населення зменшується незначними темпами, що свідчить про наявність вакансій у різних галузях промисловості. Динаміку частки вакансій наведено на рис. 2. Отже, чіткі тенденції до зменшення кількості вакансій простежують у таких галузях, як добувна промисловість, переробна промисловість та фінансова діяльність, тенденції до збільшення – виробництво та розподіл електроенергії, газу й води; діяльність транспорту та зв'язку.

Отже, незважаючи на економічну кризу, потреба в робочій силі у Львівській області залишається актуальною. І хоча масового повернення українських заробітчани не простежується і не прогнозується найближчим часом, потрібно розробити та запровадити чітку, науково і політично обґрунтовану державну політику, спрямовану на реалізацію програм повернення трудових мігрантів на батьківщину. Політика сприяння реєміграції першочергово повинна вирішити проблеми соціального захисту реємігрантів, їхнього

пенсійного забезпечення, розширення можливостей працевлаштування на внутрішньому ринку праці й ефективному залученню зароблених коштів у розвиток регіону.

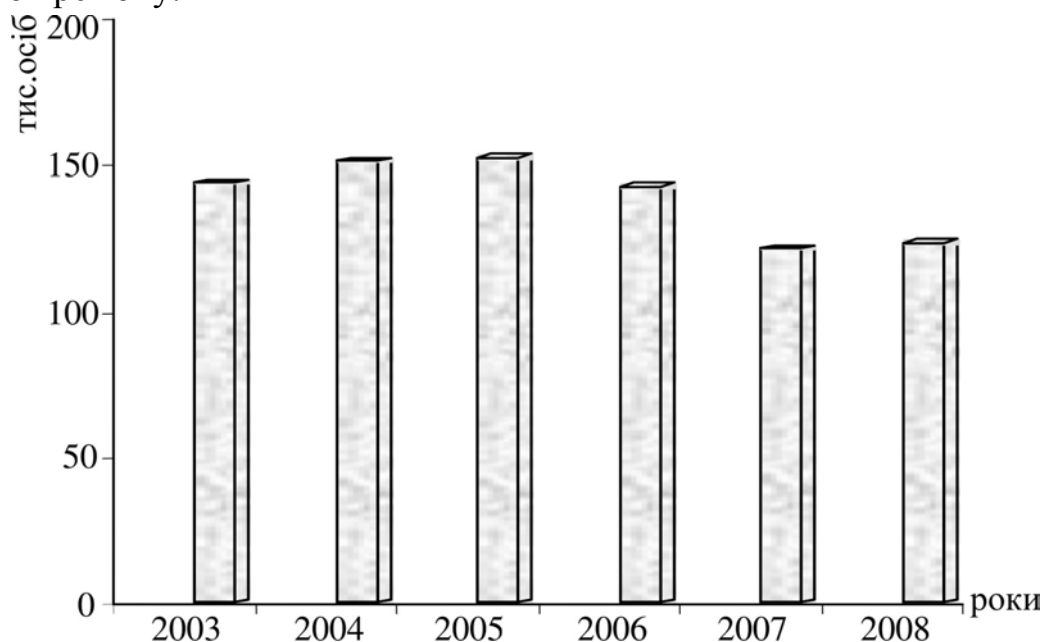

Рис. 1. Чисельність незайнятого населення Львівської області

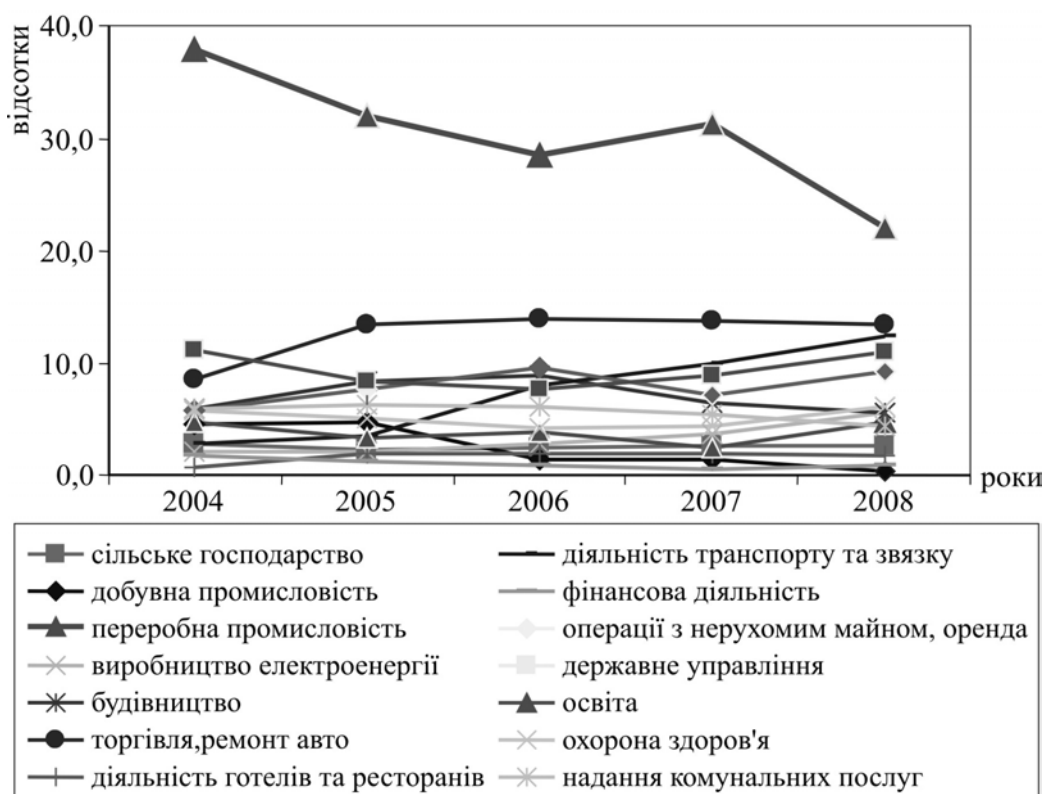

Рис. 2. Динаміка частки вакансій у галузях промисловості Львівської області

Література

1. Струк О. Зворотний квиток // Контракти, № 10 від 09.03.2009 р.
2. Міграційні процеси в Україні: сучасний стан і перспектива / за ред. О.В. Позняка. – Умань. – 2007. – 274 с.
3. Малиновська О.А. Мігранти, міграція та Українська держава: аналіз управління зовнішніми міграціями. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 236 с.